

Sygn. akt VI U 1338/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszcy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 7 maja 2015 r. w Bydgoszcy

na rozprawie

odwołań: M. S. (poprzednio W.)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 30 kwietnia 2014 r., znak: (...)

w sprawie: M. S. (poprzednio W.)

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o rentę rodzinną i rentę socjalną

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 30 kwietnia 2014 r. w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej M. S. (poprzednio W.) prawo do renty rodzinnej po zmarłym ojcu od dnia(...r. do dnia (...r.,
- 2) zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 30 kwietnia 2014 r. w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej M. S. (poprzednio W.) prawo do renty socjalnej od dnia (...r. do dnia (...r.
- 3) stwierdza, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginalne właściwy podpis.

Sygn. akt VIU 1338/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 kwietnia 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonej M. S. (poprzednie nazwisko W.) prawa do renty rodzinnej. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy powołał się na treść przepisu art. 68 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1440 ze zm.) i wskazał, iż orzeczeniem komisji lekarskiej ZUS z dnia 24 kwietnia 2014 roku nie stwierdzono u ubezpieczonej całkowitej niezdolności do pracy.

Decyzją z dnia 30 kwietnia 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił ubezpieczonej także prawa do renty socjalnej, ponieważ Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 24 kwietnia 2014 r. nie stwierdziła

całkowitej niezdolności do pracy, której stwierdzenie zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. Nr 135, poz. 1268 ze zm.), stanowi warunek przyznania prawa do tego świadczenia.

Odwołanie od obu wymienionych powyższej decyzji złożyła ubezpieczona, która wniosła o ich zmianę poprzez przyznanie jej prawa do renty rodzinnej i do renty socjalnej. W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona wskazała, iż od dziecka leczy się w poradni psychiatrycznej z powodu schizofrenii, ma problemy ze wzrokiem, dysleksję oraz posiada orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Poważne zmiany w stanie zdrowia uniemożliwiają jej podjęcie jakiegokolwiek zatrudnienia. Z tych względów ubezpieczona nie zgodziła się z decyzjami organu rentowego.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonych decyzjach.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Zgodnie z przepisem art. 68 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1440 ze zm.) – dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione mają prawo do renty rodzinnej:

- 1 do ukończenia 16 lat,
- 2 do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 rok życia, nie dłużej niż do osiągnięcia 25 roku życia, albo
- 3 bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie o którym mowa w pkt. 1 lub 2 .

Jak natomiast stanowi z art. 4 ustawy z 27.06.2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. Nr 135, poz. 1268 ze zm.), renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18. roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25. roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

W mniejszym postępowaniu konieczne było więc badanie przesłanek przewidzianych w obu zacytowanych powyżej przepisach. Sąd poczynił następujące ustalenia:

Ubezpieczona M. S., urodzona w dniu (...), w dniu 28 lutego 2014 roku złożyła wniosek o ustalenie prawa do renty rodzinnej na dalszy okres oraz wniosek o ustalenie dalszego prawa do renty socjalnej.

W okresie od (...) do (...). ubezpieczona była uprawniona do renty rodzinnej oraz do renty socjalnej.

Pozwany organ rentowy poddał ubezpieczoną badaniu przez Lekarza Orzecznika ZUS i Komisję Lekarską ZUS. W wydanych orzeczeniach z dnia 03.04.2014 r. i 24.04.2014 r. nie stwierdzono u ubezpieczonej całkowitej niezdolności do pracy, natomiast lekarz specjalista psychiatra – konsultant ZUS zaproponował dla ubezpieczonej częściową niezdolność do pracy.

W celu zweryfikowania powyższych orzeczeń Sąd powołał biegłych lekarzy sądowych o następujących specjalnościach: psychiatrę, psychologa i internistę.

Biegli lekarze sądowi w wydanym orzeczeniu w dniu 8 grudnia 2014 roku rozpoznali u badanej schizofrenię paranoidalną.

W ocenie biegłych lekarzy sądowych, po przeprowadzonych badaniach sądowo – lekarskich i zapoznaniu się z dokumentacją medyczną znajdującą się w aktach sprawy, stan zdrowia ubezpieczonej czyni ją całkowicie niezdolną do pracy, okresowo od dnia złożenia wniosku o rentę do września 2016 r.

Przyczyną jest przewlekły proces schizofreniczny z utrzymywaniem się objawów wytwórczych. Powodują one trudności w organizowaniu codziennego toku zajęć, w zakresie współpracy, motywacji oraz wykonywaniu i wydajności pracy. Zdaniem biegłych konieczna jest pomoc osób drugich w zakresie sprawowania opieki związanej z podawaniem leków i zaspokajania potrzeb zdrowotnych. Wpływ ww. zaburzeń na funkcjonowanie ubezpieczonej jest znaczący i względnie trwałe. Biegli stwierdzili u ubezpieczonej ograniczony zakres, jak i czas zajęć oraz uznali, że ubezpieczona nie jest zdolna do regularnego wykonywania zatrudnienia w celu osiągnięcia wynagrodzenia na otwartym rynku pracy. Praca może być traktowana wyłącznie jako forma rehabilitacji społecznej, np. zatrudnienie w zakładzie aktywności zawodowej lub na rynku chronionym.

dowód: opinia biegłych z dnia 24.10.2014 r. – k. 20 – 21 akt sądowych.

Po zapoznaniu się z wydaną przez biegłych opinią Zakład Ubezpieczeń Społecznych podniósł w piśmie procesowym, iż aktualnie brak jest podstaw do stwierdzenia całkowitej niezdolności do pracy. Zakład podkreślił, iż orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS i Komisji Lekarskiej ZUS zostało wydane po konsultacji psychiatry, który po badaniu w dniu 1.04.2014 r. stwierdził częściową niezdolność do pracy. Z tych względów ZUS wniósł o przekazanie zastrzeżeń biegłym w celu ustosunkowania się, a w przypadku nieuwzględnienia wniosku o oddalenie odwołania (k. 36 akt).

W opinii uzupełniającej wydanej w związku z zastrzeżeniami pozwanego, biegli w całości podtrzymali wcześniej wydane orzeczenie. Nadto wskazali, iż aktywizacja zawodowa stanowi integralną część długoterminowej strategii leczenia schizofrenii, zaś niepowodzenia rehabilitacji zawodowej powodują najczęściej pogorszenie stanu psychicznego pacjenta. W tym celu wykorzystywane są zróżnicowane oddziaływania dostosowane do fazy choroby. W związku z tym biegli przyjęli, że ubezpieczona jest zdolna do podjęcia pracy wyłącznie w warunkach chronionych.

dowód: opinia uzupełniająca biegłych z dnia 23.02.2015 r. – k. 40 akt sądowych.

Po zapoznaniu się z opinią uzupełniającą biegłych, pozwany organ rentowy ponownie podtrzymał wcześniej złożone zastrzeżenia do opinii biegłych i wniósł o przeprowadzenie dowodu z opinii innego zespołu biegłych celem obiektywizacji rozpoznania, a w przypadku nieuwzględnienia wniosku o oddalenie odwołania (k. 50 akt).

Sąd uwzględnił wydaną przez biegłych sądowych opinię w całości i uznał ją za wyczerpującą poddającą wszechstronnej analizie stan zdrowia ubezpieczonej w odniesieniu do jej możliwości zawodowych.

Opinia biegłych została szczegółowo uzasadniona, wnioski w niej zawarte nie nasuwały wątpliwości, co do ich trafności. Biegli są bowiem doświadczonymi specjalistami z tych dziedzin medycyny, które odpowiadały schorzeniom ubezpieczonej. Opinię wydali po zapoznaniu się z wszystkimi dokumentami leczenia ubezpieczonej. Biegli odnieśli się także do wniosków Lekarza Psychiatrii ZUS-u, który zaproponował w opinii częściową niezdolność do pracy. Stanowisko swoje biegli fachowo, logicznie i wyczerpująco uzasadnili, przy czym biegli w opinii uzupełniającej odpowiedzieli na zarzuty stawiane przez pozwany organ rentowy.

W ocenie Sądu Okręgowego zastrzeżenia pozwanego są bezzasadne i nie podważają w sposób skuteczny wniosków płynących z opinii wydanej przez biegłych, z której to opinii wydanej w oparciu o badanie przedmiotowe ubezpieczonej oraz dokumentację leczenia, wynika jednoznacznie, iż ubezpieczona jest osobą całkowicie niezdolną do pracy. Wobec powyższego brak było podstaw do prowadzenia dalszego postępowania dowodowego, w tym powołania kolejnego zespołu biegłych. Nie bez znaczenia był również fakt wcześniejszego pobierania przez ubezpieczoną renty rodzinnej i socjalnej od 1 października 2003 r. do 31 marca 2014 r.

Wobec powyższego Sąd uznał wydaną przez biegłych opinię za miarodajną dla oceny stanu zdrowia ubezpieczonej.

W tej sytuacji Sąd, w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w tym zwłaszcza opinię biegłych sądowych na podstawie przepisu art. 477⁽⁽¹⁴⁾⁾ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżone decyzję, przyznając ubezpieczonej prawo do dalszej renty rodzinnej oraz prawo do dalszej renty socjalnej, począwszy od dnia(...) r. do (...)r.

W punkcie 2 wyroku Sąd Okręgowy zgodnie z przepisem art. 118 ust. 1a ustawy emerytalno- rentowej FUS z urzędu orzekł w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Zdaniem Sądu Okręgowego, w okolicznościach przedmiotowej sprawy wystąpiły podstawy do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego, bowiem dowody zaprezentowane w trakcie postępowania sądowego były tożsame z dowodami, którymi dysponował pozwany organ rentowy w trakcie prowadzonego postępowania orzeczniczego. Oznacza to, że przyczyną, dla której ubezpieczona uzyskała prawo do żądanego świadczenia dopiero w następstwie postępowania sądowego nie były dowody, do których organ rentowy nie mógłby się wcześniej ustosunkować a jedynie sama odmienna ocena stanu jego zdrowia dokonana przez biegłych sądowych, wobec czego wystąpiły podstawy do stwierdzenia odpowiedzialności pozwanego organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

SSO Ewa Milczarek